

Europos regionų komiteto nuomonė. Kultūros paveldas kaip strateginis darnesnių ir tvaresnių ES regionų išteklius

(2018/C 361/06)

Pranešėja: Babette WINTER, už Europos reikalus ir kultūrą atsakinga Tiuringijos žemės valstybės kanceliarijos valstybės sekretorė

POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Kultūrų įvairovė ir bendras Europos paveldas

- pažymi, kad įvairios kultūros paveldo formos yra didelė Europos vertybė, tai – instrumentas, galintis daryti didelį svarto poveikį ES regionų tvarumui ir sanglaudai didinti ir padėti sustiprinti regiono ir visos Europos tapatybę ir ypač atitinkantis ES šūkį „suvienijusi įvairovę“ bei papildantis ES pagrindinių teisių chartijos 22 straipsnyje įtvirtintą Europos Sąjungos įsipareigojimą gerbti kultūrų įvairovę;
- šioje nuomonėje remiamasi Europos Komisijos ⁽¹⁾, ⁽²⁾, Europos Vadovų Tarybos ⁽³⁾ ir Europos regionų komiteto (RK) ⁽⁴⁾ dokumentais, kuriuose nagrinėjami Europos ateities, taip pat europinės tapatybės stiprinimo per švietimą ir kultūrą klausimai;
- pabrėžia Pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintų ES vertybių – orumo, laisvės, lygybės ir solidarumo – svarbą kuriant bendrą gerovę, todėl ragina remiant kultūros paveldą tam skirti daugiau dėmesio;
- pabrėžia, kad kultūros paveldas ir kultūrinis tapatumas yra svarbi piliečių žinių ir sąmoningumo skatinimo priemonė, kad būtų galima užtikrinti Šviečiamojo amžiaus vertybes atspindinčių bendrų kultūrinių, dvasinių ir religinių šaknų Europoje įvairovę. Kultūros paveldas ir kultūrinis tapatumas gali padėti gerinti permainų ir visuomenės istorijos suvokimą ir didinti toleranciją ir skirtumų priėmimą kaip atsaką į euroskeptiškumą ir didėjančią Europai priešišką susiskaidymą;
- akcentuoja, kad būtent žinios apie šimtametes glaudžias sąsajas Europoje turi prisidėti prie abipusio įvairovės ir skirtumų pripažinimo ir jokių būdu negali būti naudojamos atskirumui ar net izoliavimui, todėl atmeta bet kokią piktnaudžiavimą kultūros paveldu siekiant paskatinti atskirtį ES ir už jos ribų;
- atreipia dėmesį į tai, kad Eurobarometro duomenimis ⁽⁵⁾, viena vertus, ES piliečiai kultūrą vertina kaip stipriausią jungiamąją grandį Europos Sąjungoje (netgi svarbesnę už Europos vertybes ir teisinę valstybę), tačiau, kita vertus, daugiau kaip 50 % apklausos dalyvių neigia bendros Europos kultūros egzistavimą ⁽⁶⁾;
- mano, kad šie rezultatai tik iš pirmo žvilgsnio yra priešaringi, veikiausiai tai bendrų kultūrinių šaknų ir sąsajų skirtinguose regionuose sankirta, atspindinti ES šūkį „suvienijusi įvairovę“;
- pažymi, kad su tuo yra susijusi ypatinga visų pirma regionų lygmens atsakomybė skatinti kultūrą kaip svarbią visuomenės jungiamąją grandį tiek atsižvelgiant į jos regioninius ypatumus, tiek ir į sąsajas ir mainus Europoje bei už jos ribų – tokiu būdu ES tampa geografinės Europos pagrindu;

⁽¹⁾ Baltoji knyga dėl Europos ateities. Kokia ES 27 bus 2025 m.? Apmatymai ir scenarijai (COM(2017) 2025 final).

⁽²⁾ Komunikatas „Europinės tapatybės stiprinimas per švietimą ir kultūrą. Europos Komisijos įnašas Geteborgo vadovų susitikime, 2017 m. lapkričio 17 d., Švedija (COM(2017) 673 final).

⁽³⁾ „Vadovų darbotvarkė. Pranešimas dėl švietimo ir kultūros“ anglų kalba pateikiama http://www.european-council.europa.eu/media/31544/en_leaders-agenda-note-on-education-and-culture.pdf.

⁽⁴⁾ RESOL-VI/014, CdR 4785/2016 fin.

⁽⁵⁾ Standartinė „Eurobarometro Nr. 88“ apklausa.

⁽⁶⁾ Specialioji „Eurobarometro“ Nr. 466 apklausa.

9. todėl ragina Sąjungą esamas regioninio ir nacionalinio bendrumo sąvokas papildyti savo tapatybe ir bendromis vertybėmis, siekiant skatinti daugialygmenės pilietybės koncepciją, kaip įtvirtinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ir Lisabonos sutarties 2 straipsnyje;

10. atkreipia dėmesį į valstybių ataskaitas dėl UNESCO konvencijos⁽⁷⁾, kurią, nors ir ne visos, tačiau daugelis ES valstybių narių yra pasirašiusios, įgyvendinimo;

11. pritaria Europos Komisijos tvirtinimui⁽⁸⁾, kad valstybėse narėse atsakomybė už švietimą ir kultūrą visų pirma tenka nacionaliniam, vietos ir regionų lygmeniui. Kadangi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 6 ir 167 straipsniuose ES įgaliojimai kultūros srityje apibrėžiami tik kaip remiantys, koordinuojantys ir papildantys valstybių narių veiksmus, RK remia šioje kompetencijos srityje vykdomas ES iniciatyvas, kuriomis pabrėžiamas svarbus tarpvalstybinis ir europinis šios politikos srities aspektas;

12. palankiai vertina tai, kad neformaliame kultūros ministrų tarybos susitikime „Kultūra – įtrauki ES vertybė“ ir Tarybos išvadose dėl darbo plano kultūros srityje⁽⁹⁾ pabrėžiama prieinamos kultūros svarba, kultūros paveldo išsaugojimas, menininkų judumas ir viešosios paramos didinimas;

Kultūros paveldas ir kultūros pasiūla susitapatinimui, socialinei sanglaudai ir visuomenės raidai

13. pabrėžia, kad kultūros paveldas gali sustiprinti bendros tapatybės regione suvokimą ir jos sąsają su savo tradicijomis ir istorija ir paremti tarpregioninio bendradarbiavimo poveikio plėtojimą. Tai gali paskatinti naujas kultūros ir švietimo iniciatyvas, kultūrų dialogą, taigi ir visuomenės aktyvumą;

14. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turi kultūrų dialogui propaguoti svarbių gebėjimų, visų pirma joms koordinuojant daugialypius kultūros srities vietos ir regionų tinklus, kuriuose dalyvauja visi svarbūs veikėjai. Atsižvelgiant į tai svarbu stiprinti viešojo ir privataus sektorių partnerystes;

15. džiaugiasi, kad ES vadovų Romos deklaracijoje⁽¹⁰⁾ pripažįstamas švietimas, kultūra ir jaunimui skirtos strategijos ir pritaria vertinimui, kad švietimas ir kultūra naudingi ne tik konkurencingumui, bet ir mūsų visuomenės įtraukčiai ir sanglaudai;

16. pabrėžia 2018-ųjų Europos kultūros paveldo metų kaip reikšmingos iniciatyvos svarbą ir palankiai vertina tai, kad Europos Komisija jau paskelbė atliksianti vertinimą; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad 2018-ųjų Europos kultūros paveldo metų teigiamą poveikį artimiausiais metais reikia stiprinti tolesnėmis priemonėmis. Tai turi atsispindėti įvairiose būsimos DFP paramos programose, kad ir po 2018 m. būtų galima remti Europos kultūros paveldo sklaidą;

17. primena, kad menininkų judumas, kuriam sudaromos sąlygos ir pagal programą „Kūrybiška Europa“, prisideda prie sėkmingos Europos integracijos, todėl mano, kad būtina šią programą tęsti ir išplėsti;

18. įsitikinęs, kad kultūros paveldas prisideda prie socialinės sanglaudos ir gyvenimo kokybės. Dėl istoriškai nulemtų kultūros paveldo vietų, esančių ne tik vietovėse, kurioms sudaromos palankios sąlygos ir kurios sulaukia daug lankytojų, bet ir vietovėse ir regionuose, kurie šiuo metu turi atremti ypatingus iššūkius, jis suteikia vystymosi galimybių, pavyzdžiui, dėl didžiulio darbo vietų kūrimo potencialo. Tai visų pirma taikytina nuo demografinių pokyčių ir gyventojų skaičiaus sumažėjimo nukentėjusiems regionams, atokiausiems regionams ir aglomeracijoms, kuriose kyla ypatingų integracijos sunkumų;

19. pabrėžia, kad dalyvaujantieji metodai gali būti tinkamos vietos ir regionų valdžios institucijų priemonės, suteikiančios platų visuomeninį pagrindą kultūros plėtojimo koncepcijoms ir užtikrinančios didesnę paramą investicijoms į kultūrą ir susitapatinimą su jomis. Dėl to tvariai sustiprėja socialinis sambūvis ir visuomenės atsakomybė už vietos kultūros paveldą;

⁽⁷⁾ Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencija, priimta 17-ojoje generalinės konferencijos sesijoje 1972 m. lapkričio 16 d. Paryžiuje.

⁽⁸⁾ COM(2017) 673 final.

⁽⁹⁾ Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų išvados dėl darbo plano kultūros srityje (2015–2018 m.) (OL C 463, 2014 12 23, p. 4).

⁽¹⁰⁾ https://europa.eu/european-union/eu60_lt.

20. ragina vietos ir regionų valdžios institucijas įvertinti savo patirtį taikant tokius dalyvaujamuosius metodus ir jais keistis tarpusavyje;
21. pasisako už aktyvesnius įvairių dalyvių mainus įgyvendinant tokias galimas koncepcijas kaip bibliotekos, muziejai ir kitos kultūros vietos, pavyzdžiui, agora, „trečioji vieta“, skirtomis keistis nuomone ir dalyvauti diskusijose apie mūsų miestų ir regionų ateitį. Šiuo požiūriu pabrėžiama galimybė pasinaudoti Europos Sąjungos bendrosios informacijos tinklais, pavyzdžiui, „Europe Direct“;
22. kartu ragina ES lygmeniu intensyviau skatinti vietos ir regionų valdžios institucijų ir įvairių regionų bei valstybių narių kultūros įstaigų atstovų patirties mainus;
23. pažymi, kad didžiausia kliūtis vietos dalyviams yra kalbos barjeras, kuriam įveikti reikalinga parama Europos lygmeniu;
24. be to, pasisako už tai, kad kitoje daugiametėje finansinėje programoje (DFP) būtų tęsiamas su kultūros paveldu susijusios infrastruktūros finansavimas ypatingą dėmesį skiriant socialinei ir kultūrinei sanglaudai. Taip pat reikėtų stiprinti gamybos grandines, susijusias su tvariu kultūros paveldo valdymu ir remti keletą sektorių apimančius bendradarbiavimo projektus, pavyzdžiui, kultūros paveldą ir švietimą;
25. pabrėžia, kad kultūra yra bendra visų socialinių dalyvių – vietos ir regionų valdžios institucijų ir valstybių narių – užduotis, tačiau kartu jai būtinas specialus privačiojo sektoriaus finansavimas ir savanoriška arba pilietinės visuomenės veikla;
26. atkreipia dėmesį, kad ypač skaitmeninimas, tiek kultūros paveldo, tiek jo perteikimo formų, turi didelį potencialą, nes gali padėti sukurti, visų pirma jaunajai kartai, naujas prieigos formas ir peržengiant sienas visoje Europoje skleisti žinias apie kultūros įvairovę. Be to, skaitmeninimas yra savaime tarptautinis ir savo ruožtu yra labai naudinga priemonė vystant įvairų ir tvarų turizmą;
27. todėl ragina visus lygmenis tvirtai remti EUROPEANA kaip viešąją skaitmeninę mūsų paveldo erdvę;
28. remia tinklo „Culture Action Europe“ raginimą ⁽¹¹⁾ užtikrinti, kad kitoje DFP bent 1 % lėšų visose politikos srityse ir paramos programose būtų skirta kultūrai;

Kultūros paveldo poveikis turizmui ir ekonominiis regionų vystymasis

29. pabrėžia kultūros paveldo vertę ekonominiam vystymuisi regionuose, kurį labiausiai skatina turizmas, nes 26 % visų ES keliautojų nurodė ⁽¹²⁾, kad kultūra yra vienas iš pagrindinių veiksnių renkantis kelionės tikslą, tačiau kartu jis yra patrauklių darbo vietų „minkštasis veiksnys“ renkantis vietą įmonei;
30. pažymi, kad kultūros ir kūrybos pramonės indėlis į BVP sudaro daugiau kaip 3 % ir maždaug tokio pat dydžio jos indėlis į užimtumą ES ⁽¹³⁾; ypač aglomeracijose ji tampa vis svarbesniu ekonomikos veiksniu;
31. atkreipia dėmesį į tai, kad vietos ir regionų valdžios institucijos kultūros ir kūrybos pramonę sėkmingai įtraukė į savo vystymosi strategijas ir kad tai suteikė postūmį vietos ekonomikai, taip pat paskatino kurti naujas profesionalias ir įvairiuose sektoriuose paslaugas teikiančias įmones. Siekiant dar geriau išnaudoti regionų kūrybos potencialą pageidautina išplėsti finansavimo scenarijus, kad jie apimtų ir ekonomikos bei kultūros sritis;
32. pažymi, kad greta kultūros paminklų atkūrimo ir išsaugojimo prioriteto itin svarbus yra kultūros įstaigų valdymo ir mokomosios veiklos klausimas, nes nuo jo priklauso, ar kultūros paminklas galės visapusiškai atskleisti savo poveikį kultūriniam turizmui, ekonomikai ir visuomenei;
33. pabrėžia, kad su kultūros paveldu susijusi kūrybiška menininkų veikla suteikia ypatingų ir inovatyvių galimybių visuomenei savo ateities labai pasimokyti iš istorijos;

⁽¹¹⁾ <https://cultureactioneurope.org/files/2018/03/CAE-Reflection-paper-Agenda-for-Culture-2018.pdf>.

⁽¹²⁾ Pasirinkimai, kurie labiausiai patinka europiečiams turizmo srityje – Greitoji „Eurobarometro Nr. 432“ apklausa (2016 m. kovo mėn.):
<http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/FLASH/surveyKy/2065>.

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/culture/policy/cultural-creative-industries_en.

34. pažymi, kad ne tik finansinių išteklių trūkumas, bet ir iš dalies nepakankamas matomumas ir politinis kultūros išteklių suvokimas yra kliūtis tolesniam kultūros paveldo kaip regiono strateginio ištekliu plėtojimui;

35. atsižvelgdamas į tai palankiai vertina Europos kultūros paveldo ženklo sukūrimą ir ragina Europos Komisiją imtis priemonių jo žinomumui didinti;

36. pabrėžia, kad po viešųjų paslaugų ir infrastruktūros, pavyzdžiui, būsto, vietos viešojo transporto ir vaikų mokyklinio lavinimo, kultūra yra labai svarbi vietos patrauklumui. Atsižvelgiant į dabartinius pokyčius migracijos, vidinio regioninio bei tarpregioninio judumo ir demografijos srityje jos svarba vietos ir regionų vystymosi strategijoms auga siekiant geriau išlaikyti darbo jėgą nepalankioje padėtyje esančiuose regionuose ir atkurti pusiausvyrą aglomeracijose;

37. atkreipia dėmesį į tai, kad kultūros paveldas ne tik užtikrina patrauklią šiuolaikinę kultūros pasiūlą, bet ir turi būti, ypač regionuose, tvarus turizmo veiksnys. Tai vienodai taikytina tiek vadinamiesiems kelrodžiams, pavyzdžiui, UNESCO pasaulio paveldo objektams arba vietoms, kurioms suteiktas Europos kultūros paveldo ženklas, tiek ir įvairialypėms vietinėms kultūros paveldo vietoms;

38. pabrėžia, kad vietos požiūriu plačiai pasklidęs kultūros paveldas užtikrinus platesnę turizmo pasiūlos sklaidą suteikia galimybę pakeisti kultūrinio turizmo poveikį ir jį geriau paskirstyti. Taip būtų galima sumažinti našą vietovėms, kuriose dėl turistų skaičiaus jau pasiektos pajėgumų ribos ir jam toliau augant būtų daroma žala kultūros paveldui; pabrėžia, kad turizmas, susijęs su mažiau žinomu kultūros paveldu, yra naudinga priemonė įvairinti turizmo pasiūlą ir skatinti tvarų vystymąsi atokiuose regionuose, ypač tais atvejais, kai atskiri turizmo puoselėjimo projektai derinami su platesniais teritorinio vystymosi planais ir yra integruoti į vietos paslaugų, visų pirma skirtų tvariam judumui, sistemas. Tai visų pirma reikia vertinti atsižvelgiant į faktą, kad kultūrinis turizmas Europoje auga ir visų pirma kuriamas su vietove susijusios darbo vietos;

Būtinai kultūros paveldo galimybių plėtojimo ir naudojimosi jomis veiksmai

39. kritiškai vertina tai, kad tolesniam ES vystymui skirtose strategijose „Europa 2020“ neatsižvelgta į kultūrą;

40. todėl ragina, atsižvelgiant į įrodytą kultūros svarbą ES sanglaudai ir socialiniam bei ekonominiam vystymuisi daugelyje regionų, vėlesnėje strategijoje ir politikos planuose kultūrą, jos įstaigas ir paveldo vietas laikyti strategine sritimi;

41. primygtinai ragina kultūrą ir kultūros paveldą geriau integruoti į kitos DFP prioritetus, tiek susiejant juos su įvairių sričių politika, tiek ir nustatant daugiau kaip 2 mlrd. EUR biudžeto tikslą programai, pratęsiančiai programą „Kūrybiška Europa“;

42. pabrėžia, kad kuriamos visos valstybes nares apimančios kultūrinės partnerystės, todėl ragina labiau remti teminius kultūrinius maršrutus peržengiant valstybių narių sienas, pavyzdžiui, pagal programą Interreg;

43. mano, kad parama kultūros paveldo ištekliams siekiant regioninio vystymosi turi tapti svarbia sanglaudos politikos po 2020 m. dalimi. Asignavimai kultūros paveldo plėtojimo prasmę turėtų būti didinami, o ne mažinami. Jei ir po 2020 m. išliks taisyklė paramą teikti pagal temas, reikėtų atsižvelgti į kultūrinius dalykus;

44. pabrėžia, jog svarbu, kad Europos Sąjunga vykdytų tikrą kultūrinės diplomatijos strategiją. Šiuo tikslu būtina skatinti kultūrinius ir meninius ryšius ir atitinkamus Europos regionų, ypač atokių regionų, mainus su trečiosiomis šalimis taip pat numatant priemones, kurios palengvintų menininkų ir jų kūrinių judėjimą į trečiąsias šalis ir atvirkščiai; šiuo požiūriu pakartoja savo raginimą Europos Komisijai prioritetą teikti tolesniam kultūros diplomatijos plėtojimui, kad ją būtų galima įtraukti į ES užsienio politiką⁽¹⁴⁾;

⁽¹⁴⁾ COR-2016-05110.

45. kritiškai vertina tai, kad dabartiniu struktūrinių ir sanglaudos fondų finansavimo laikotarpiu Europos Komisijos numatyta projekto biudžetui taikoma 5 mln. EUR ERPF investicijų į kultūros infrastruktūrą viršutinė riba trukdo plėtoti stambesnius kultūros infrastruktūros objektus;
46. todėl ragina Europos Komisiją atšaukti šią savavališką viršutinę ribą ir programas orientuoti pagal turinio kriterijus ir siektinus tikslus, visų pirma Europos pridėtinę vertę;
47. dar kartą prašo derybose dėl Didžiosios Britanijos išstojimo dalyvaujančių šalių atsižvelgti į galimą Didžiosios Britanijos išstojimo poveikį ES švietimo, kultūros ir jaunimo programoms ir ragina rasti tinkamą sprendimą, leidžiantį dalyvauti ir ne ES šalims;
48. mano, jog Taryba būtinai turi pratęsti ir išplėtoti 2015–2018 m. darbo planą kultūros srityje⁽¹⁵⁾;
49. remia Europos Komisijos tikslą parengti ilgalaikį ES veiksmų kultūros paveldo srityje planą⁽¹⁶⁾, taip užtikrinant 2018-ųjų Europos kultūros paveldo metų veiklos tvarumą;
50. ragina Europos Komisiją ir Tarybą į Tarybos išvadose dėl darbo plano kultūros srityje numatytas konferencijas ir tarpusavio mokymosi iniciatyvas daug aktyviau įtraukti tiesioginės patirties turinčius regionų atstovus;
51. remia Kultūros ir kūrybos sektoriaus garantijų priemonės finansinio pajėgumo stiprinimą ir primygtinai ragina išplėsti jos taikymo sritį įtraukiant mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ), nes tai tinkamai atspindi kultūros ir kūrybos sektorių;
52. ragina valstybes nares pagal Europos regioninės plėtros fondą (ERPF) labiau remti taip pat kultūros infrastruktūros, švietimo, profesinio perkvalifikavimo, inovacijų ir bendradarbiavimo projektus;
53. ragina vietos ir regionų valdžios institucijas, taip pat ir LEADER darbo grupėse, atsižvelgti į kultūros infrastruktūrą kaimo vietovėse kaip į socialinės sanglaudos veiksnį, plėtoti tvaraus judumo formas, kurios leistų lankytojams grožėtis kraštovaizdžiu darant kuo mažesnę poveikį aplinkai, pavyzdžiui, tiesti dviračių takus, pėsčiųjų takelius ar vandens kelius;
54. be to, ragina kultūros ir kūrybos srities verslininkus aktyviai dalyvauti plėtojant bendruomenę ir visuomenę, taip pat į Europos lygmenį perkelti sėkmingus įmonių tinklų organizavimo modelius, kad būtų galima padėti sektoriaus MVĮ pasinaudoti istoriniais ir kultūriniais teritorijų privalumais;
55. ragina glaudžiai bendradarbiauti su Europos festivalių asociacija plėtojant mainus ir savanoriškus veiksmus kultūros ir kultūros paveldo srityje globojant Europos solidarumo korpusui 2018-aisiais Europos kultūros paveldo metais ir vėliau;
56. rekomenduoja, kad ES, atlikdama papildomos rėmėjos vaidmenį daugia dėmesio skirtų kultūros koncepcijoms, ypač regionų ir tarpregioniniu lygmeniu;
57. kritiškai vertina tai, kad trūksta Europos mastu palyginamųjų vertinimų, todėl ragina valstybes nares ir Europos Komisiją reguliariai užsakyti atlikti Europos mastu palyginamus vertinimus ir specializuotus tyrimus, o gautas išvadas įtraukti į politinius debatus visais lygmenimis;
58. tačiau atmeta reguliaraus ir išsamaus duomenų rinkimo ir ataskaitų teikimo prievoles kaip pernelyg biurokatiškas;
59. atkreipia Europos Komisijos dėmesį į tai, kad gerokai daugiau regionų kultūros paveldą ir kultūros kūrimą laiko svarbiu regiono vystymosi veiksmu nei tai atspindi S3 specializacijos strategijos;
60. todėl ragina užtikrinti geresnes sąlygas paramai, skirtai tyrimams šioje srityje, neapsiribojant siauru orientavimusi į pažangiosios specializacijos strategijas (S3);

⁽¹⁵⁾ OL C 463, 2014 12 23, p. 4.

⁽¹⁶⁾ Tai galėtų būti 2018-ųjų Europos kultūros paveldo metų rezultatas ir dėl jo priimtas sprendimas paveldui skirtoje konferencijoje.

61. ragina regionus, kurie savo kultūros pavelde išvelgia ypač didelį išteklių, į tai atsižvelgti ir savo S3 strategijoje;
62. taip pat apgailestauja, kad teisė į meną ir kultūrą, kurie yra esminiai aspektai siekiant socialinės sanglaudos ir įtraukties, nėra įtvirtinta Europos socialinių teisių ramstyje⁽¹⁷⁾;
63. ragina toliau ir labiau remti virtualią biblioteką EUROPEANA integruojant nacionalinius skaitmeninimo metodus. 2018 m. sukanka dešimt metų nuo EUROPEANA sukūrimo ir tai suteikia puikią galimybę ją perkelti į kitą vystymosi lygį;
64. ragina Europos Komisiją išplėsti premijų ir apdovanojimų teikimą, kuris nepriklausytų nuo to, ar projektai yra gavę ES lėšų. Inovatyvių projektų apdovanojimas gerina supratimą apie regioną ir valstybę narę, skatina europinius mainus ir pasekėjus kituose Europos regionuose;
65. pakartoja, kad tvirtai remia Europos kultūros sostinės (2020–2033 m.) iniciatyvą, ir ragina tęsti ją ir po 2033 m., siekiant, kad iniciatyva dar labiau atspindėtų visą turtingos Europos kultūros įvairovę ir skatintų ilgalaikį bendros Europos kultūros erdvės, grindžiamos visuomenės dalyvavimu, plėtojimą; atsižvelgdamas į tai, taip pat apgailestauja, kad Europos Komisija nusprendė nuo 2023 m. į iniciatyvą neįtraukti Jungtinės Karalystės, nes bendra Europos kultūros erdvė neapsiriboja Europos Sąjungos sienomis;
66. rekomenduoja šią nuomonę savo iniciatyva pateikti 2018 m. gegužės 22–23 d. vyksiančiam kultūros ministrų tarybos susitikimui, kuriame bus aptariama ES ateitis nustatant ilgalaikę Europos kultūros turinio viziją ir būtinybę į visas direktyvas įtraukti Europos kultūros paveldą;
67. ragina RK narius patiems inicijuoti reguliarių keitimąsi nuomonėmis ir patirtimi, susijusia su savo kultūros paveldo vietomis.

2018 m. gegužės 17 d., Briuselis

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁷⁾ CDR 3141/2017.